

JATKUVA JA MONIPUOLINEN ARVIOINTI LUKIOSSA

MITEN SELVITÄ HENGISSÄ?

HYOL:n kesäkurssi 6.6.2017
Hanna Toikkanen

ARVIOINTIYHTEYDESSÄ OPPIMISKÄSITYKSEEN (LOPS)

Opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan **oppiminen on seurausta opiskelijan aktiivisesta, tavoitteellisesta ja itseohjautuvasta toiminnasta**. Oppimisprosessin aikana opiskelija **tulkitssee, analysoi ja arvioi** eri muodoissa esitettyä informaatiota, **rakentaa uutta tietoa ja syventää siten osaamistaan** aikaisempien kokemustensa ja tietojensa pohjalta. **Ohjaus ja rakentava palaute** vahvistavat itseluottamusta ja auttavat opiskelijaa **kehittämään ajatteluaan ja työskentelemään** tarkoituksenmukaisella tavalla.

Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden opiskelijoiden, opettajien, asiantuntijoiden ja yhteisöjen kanssa erilaisissa ympäristöissä. Se on monimuotoista ja **sidoksissa siihen toimintaan, tilanteeseen ja kulttuuriin, jossa se tapahtuu**. Lukio-opinnoissa opiskelijoita ohjataan **havaitsemaan käsitteiden, tiedonalojen ja osaamisen välisiä yhteyksiä sekä soveltamaan aiemmin oppimaansa** muuttuvissa tilanteissa. **Oppimisprosesseistaan tietoiset opiskelijat** osaavat arvioida ja kehittää opiskelu- ja ajattelutaitojaan. Näin kehittyvät myös **elinikäisen oppimisen edellyttämät taidot**. Opintoihin liittyvät **onnistumiset ja muut myönteiset kokemukset** edistävät oppimista ja innostavat osaamisen kehittämiseen.

Prisma Studio

Väärinkäsitys: Jokaisella on oma oppimistyylinsä

© JULKAISTU 16.07.2015 - 13:39. PÄIVITETTY 22.01.2016 - 15:12

FORMATIIVINEN JA SUMMATIIVINEN ARVIOINTI

Formatiivinen arviointi = oppimisprosessin ja siinä edistymisen arviointi

> Tehtävänä antaa opiskelijalle monipuolista ja ohjaavaa palautetta

Summatiivinen arviointi = osaamisen arviointi

> Tehtävänä kertoa suoritustasosta, miten hyvin tavoitteet saavutettiin?

MITÄ LOPS SANOO ARVIOINNISTA?

*Opiskelijan arvioinnilla pyritään **ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua** sekä **kehittämään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin**. Opiskelijan oppimista ja työskentelyä tulee **arvioida monipuolisesti**.*

(Lukiolaki 629/1998, 17 § 1 mom., muutettu lailla 1116/2008)

MIKSI JA MITEN ARVIOIDAAN ELI ARVIOINNIN TAVOITTEET (LOPS)

Arvioinnin avulla ohjataan oppimista ja kehitetään opetusta; arviointi ei saisi olla opetuksesta ja oppimisesta irrallinen osio

- Arvioinnin tulisi edistää opiskelijan oppimista
- Arvioinnin tulisi kannustaa omien tavoitteiden asettamiseen ja sopivien työtapojen valintaan
- Opiskelijoiden tulee ymmärtää, mitä on tarkoitus oppia (tavoitteet) ja miten oppimista arvioidaan
- Palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ohjaavat tarkentamaan asetettuja tavoitteita ja kehittämään työskentelyä

Arviointi antaa

- opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista
- tietoja huoltajalle, jatko-opintojen järjestäjien, työelämän ja muiden tahojen tarpeisiin

Arviointi auttaa opettajaa ja koulua opetuksen vaikuttavuuden arvioinnissa

Arvosanan antaminen on *yksi* arvioinnin muoto

KURSSISUORITUSTEN ARVIOINTI (LOPS)

Opiskelijan oppimista arvioidaan kurssin aikana.

Arvosanan tulee perustua monipuoliseen näyttöön oppiaineen ja kurssin tavoitteiden saavuttamisesta.

Tuotosten lisäksi käytetään opiskelijan oppimisen ja työskentelyn havainnointia.

Tukena voidaan käyttää opettajan ja opiskelijan välisiä keskusteluja sekä opiskelijoiden itse- ja vertaisarviointia.

Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot ja taidot (eivät siis asenteet tms.)

> Kaiken arvioinnin tulee olla kriteeriperusteista eli perustua tavoitteisiin, joista opiskelijat ovat tietosia.

RYHMÄTEHTÄVÄ

Lukekaa lukiokoulutuksen yleiset tavoitteet sekä JOKO historian TAI yhteiskuntaopin yleiset tavoitteet

Pohtikaa seuraavia asioita:

- Millainen arviointi konkreettisesti edistäisi tavoitteiden toteutumista?
 - Onko tällainen arviointi mahdollista? Jos ei, mitkä asiat estävät toteuttamisen? Voiko asialle tehdä jotain?
 - Onko ryhmässä hyviä arviointikäytänteitä, joita voisi jakaa kaikille? (Ja siis sellaisia, etteivät kollegat niitä toteuttaessaan täysin uuvu...)
-
- KIRJATKAA LAPUILLE HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ TAI IDEOIMIANNE KONKREETTISIA ARVIOINTIMENETELMIÄ
 - KÄY VALITSEMASSA AINAKIN YKSI SINULLE UUSI ARVIOINTIMENETELMÄ ENSI SYKSYÄ VARTEN

HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ JA IDEOITA MONIPUOLISEEN JA JATKUVAAN ARVIOINTIIN LUKIOSSA – TYÖPAJASTA KERÄTTYÄ

- Lähtötason testaaminen (ei välttämättä kirjallisena)
- Tavoitteet ja kriteerit käydään kurssin alussa läpi
- Opiskelijat voivat asettaa omat henk.koht. tavoitteensa ensimmäisellä oppitunnilla sen jälkeen, kun on käyty opsista kumpuavat tavoitteet läpi > myös sen pohtiminen, mitä pitää itse tehdä, jotta tavoitteisiin pääsee
- Väittely: esim. sisällissota / kolonialismi > kontekstin ymmärrys, taustalla alkuperäisdokumentit
- Avoin sähköinen koe, jossa internet käytössä
- Yksilöllisen oppimisen polku ja eriyttävät tehtävä (HUOM! On työlästä opettajalle...)
- Mediaseuranta ajankohtaisista asioista jatkuvan arvioinnin tukena tai pohjana
- Kurssi- ja uutispäiväkirjat (pienissä ryhmissä)
- Entä jos –kysymykset eli kontrafaktuaalinen historia > tämän voi yhdistää esim. vertaisarviointiin
- Tuotoksia pari- ja ryhmätöinä ja niistä myös itse- ja vertaisarvioinnit, esim. harjoitusesseet
- Prosessikirjoittaminen esseissä, eli ensimmäistä versiota saa parannella palautteen (esim. vertaisarvioinnin) jälkeen

HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ JA IDEOITA MONIPUOLISEEN JA JATKUVAAN ARVIOINTIIN LUKIOSSA – TYÖPAJASTA KERÄTTYÄ

- Vertaisarviointia kirjallisesti ja nimettömänä esim. ryhmätöistä
- Vertaisarviointia pienryhmissä toisista ryhmistä; työskentelyn arviointia ryhmissä
- Vertaisarvioinnissa tarkat valmiit kriteerit ja ohjeet helpottavat
- Suullinen arviointi & ryhmäkoe tai joku kokeen osuus ryhmänä tai pareina
- Viikoittaiset verkkotehtävät (aineistoa, linkkejä, somea) aktiivisuuden arvioinnin tukena
- Plussalista ja ehkä miinuslistakin jatkuvaan käyttöön; plussaa aktiivisuudesta ja osallistumisesta eri tavoin, miinusta muun touhuamisesta
- Viikkotestit (kuka tarkistaa, voisivatko tarkistaa itse korjausohjeiden kanssa...?)
- Laaja aineistopohjainen tehtävä esim. välikokeena
- HI6-kurssille: Ryhmissä yksi kulttuurialue / ryhmä > pitävät yhden oppitunnin; koetunnilla oma essee omasta kulttuurialueesta > muut ryhmät vertaisarvioi > itsearviointi ja oman ryhmän työskentelyn & työn arviointi ja kokonaisarviointi näiden yhdistelmänä

HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ JA IDEOITA MONIPUOLISEEN JA JATKUVAAAN ARVIOINTIIN LUKIOSSA – TYÖPAJASTA KERÄTTYÄ

Kaikkea ei tarvitse ottaa käyttöön heti kaikilla kursseilla, vaan uusien arviointimenetelmien implementoinnissa voi edetä pikkuhiljaa, kurssin osio ja kurssi kerrallaan.
Ole itsellesi armollinen!

Matris för skriftliga arbeten (essä, rapport, vetenskaplig text, artiklar...)

RAPPORTENS RUBRIK: _____

	I (5 – 6)	II (7 – 8)	III (9 – 10)
INNEHÅLLETS RELEVANS	Texten är inte genomarbetad och innehållet tunt. Frågeställningen är enkel och felaktigheter förekommer.	Texten motsvarar frågeställningen och är intressant att läsa. Innehållet är i första hand undersökande	Texten är direkt läsvärd genom att frågeställningen är intressant formulerad samtidigt som givande slutsatser presenteras.
FAKTA	Arbetet uppvisar bristfälliga fakta och/eller felaktigheter.	Arbetet uppvisar bred faktakunskap och goda exempel	Arbetet uppvisar omfattande faktakunskaper samt innehåller tillämpningar och tydliga, träffande exempel. Paralleller dras med andra relevant teman.
KÄLLOR	Bristfälliga och/eller felaktiga källor och källhänvisningar. Osäker citat- och referatteknik. Du har inte granskat källorna eller försökt göra det. Källorna bristfälliga. Du har refererat till en viss del subjektivt, citerat slarvigt och inte angett eller angett källor slarvigt. Du har svårt att göra sammanfattningar med egna ord. Du har inte anknutit din egen text till det du läst.	Regler för citat och referatteknik tillämpas korrekt. Referaten är objektiva och citaten är ordagranna med angiven källa. Du granskar källor kritiskt med viss säkerhet. Du refererar objektivt, citerar ordagrant och anger alla källor och alla fotnoter. Läsaren kan klart urskilja innehåll från källorna och din text. Du gör sammanfattningar av innehållet med egna uttryck. Du anknuter all din egen text till det du har läst.	Regler för citat och referatteknik tillämpas korrekt. Referaten är objektiva och citaten är ordagranna med angiven källa. Källorna är mångsidiga och relevanta för sammanhanget. Du granskar eventuella källor kritiskt med säkerhet och utövar källkritik. När du utgår från andra texter reflekterar du över innehållet och ger nya relevanta perspektiv. Du lyfter fram och diskuterar saker i texterna som både fungerar väl i din egen text och känns angelägna och träffande för läsaren. Du gör sammanfattningar av innehållet och lyfter i din egen text fram huvudtanken i det du läst.
STRUKTUR	Arbetet är svårt att hänga med i då det saknas en tydlig röd tråd. Anvisningarna för arbetet följs bristfälligt. Dispositionen oredig eller saknas. Texten är inte styckeindelad.	Innehållet har mestadels en tydlig struktur, även om det finns vissa brister och inexaktheter. Dispositionen är tydligt urskiljbar d.v.s. rubrik, inledning, huvudtext = argumenterande del och avslutande stycke. Anvisningarna följs. Texten är styckeindelad	Dispositionen är genomtänkt och berikande för arbetet. Anvisningarnas möjligheter utnyttjas maximalt. Texten är väldisponerad = textens delar är lagom långa i förhållande till varandra och övergångarna fungerar smidigt. Texten är styckeindelad.
SPRÅK	Texten innehåller många språkliga fel och är därför svår att läsa.	Texten följer överlag normerna för skriftspråk, även om småfel förekommer	Texten är skriven på en god svenska och med en hög stilnivå som gör den behaglig att läsa.

Kyrklätts gymnasiumin
opettajien laatima ohjeistus
kirjallisten töiden arviointiin,
jota työpajassa pyydettiin
jakoon.

INSTRUKTIONER TILL KAMRATRESPONS

- STRÄCKA UNDER DET DU ANSER ATT STÄMMER MED DET SKRIFTLIGA ARBETET DU LÄST.
- JÄMFÖR HUR BRA SKRIBENTERNA HAR LYCKATS FÖLJA ANVISNINGARNA FÖR RAPPORTEN (KALLA KRIGET-MAPPEN "Vetenskaplig text", "Info för grupparbete")
- RINGA RUNT DET VITSORD DU TYCKER ATT RAPPORTEN ÄR VÄRD
- SKRIV TRE POSITIVA SAKER OM RAPPORTEN!! Skriv på detta papper.